

[Miljøministeren.]

lov nr. 593 af 19. december 1969, skal bygningsfredningsloven optages til revision i folketingsåret 1973-74.

Det foreliggende lovforslag går ud på en udskydelse af denne revision endnu et år.

Den fastsatte revisionsfrist tilsikrede først og fremmest at give anledning til en overvejelse af størrelsen af det årlige statstilskud på nu 800.000 kr. til Statens Bygningsfredningsfond med henblik på en stærkt tiltrængt forhøjelse.

Bygningsfredningslovgivningen er gennem dannelsen af miljøministeriet blevet sammenført med den øvrige planlægningslovgivning, og i denne forbindelse vil jeg specielt pege på byplanloven. Ved en kommende revision er der nok herigennem skabt grundlag for, at sammenhængen mellem disse love vil komme til at træde stærkere frem.

Jeg vil gerne hertil føje, at det i Europarådet er besluttet, at 1975 skal være et europæisk bygningsfredningsår, ligesom 1970 gjordes til det europæiske naturfredningsår. Regeringen har i denne anledning nedsat en nationalkomité, der omfatter repræsentanter for de statslige og kommunale institutioner og interesseorganisationer, der har med bybevaringsspørgsmål at gøre. Vi regner med, at der i forbindelse med det oplysningsarbejde, der som forberedelse til bygningsfredningsåret vil blive iværksat, både nationalt og internationalt, vil fremkomme en lang række ideer og forslag, som på naturlig måde vil kunne indgå i overvejelserne i forbindelse med bygningsfredningslovens revision.

Den statsfinansielle situation i 1974-75 og de organisatoriske spørgsmål, der er afledt af bygningsfredningsarbejdets nye tilhørsforhold, vil muligvis kunne gøre yderligere en revisionsudsættelse af loven ønskelig. Jeg vil derfor allerede ved fremsættelsen af nærværende lovforslag stille mig åben over for et eventuelt ønske om, at lovforslagets udskydelse af revisionen ændres til revisionsbestemmelsens bortfald, således at det overlades til regeringen at vurdere tidspunktet for fremsættelse af et revisionsforslag, der vil blive fremmet mest muligt under hensyn til de økonomiske vilkår.

Udenrigsministeren (K. B. Andersen): Jeg skal herved fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om udenrigstjenesten*.

Som det vil ses af bemærkningerne til lovforslaget, sigter ændringen til at bringe udenrigsloven i overensstemmelse med den organisatoriske ændring af udenrigsministeriet, som — med finansudvalgets godkendelse — gennemførtes pr. 1. januar 1973 ved tekstanmærkning i tillægsbevillingsloven for 1972-73. Det var en betingelse for finansudvalgets tiltrædelse af tekstanmærkningen, at der skulle forelægges lovforslag om ændringen i indeværende folketings-samling.

Det sagsområde, som udenrigsministeriet omfatter, er stort og har — som følge af det stadig tættere samarbejde mellem et stadig større antal lande — været stærkt voksende, uden at det har været muligt i samme omfang at kaste gamle sagsområder over bord.

Lovforslaget omhandler udenrigsministeriets fremtidige organisatoriske form.

Det er vigtigt at fastholde som noget centralt, at danske synspunkter må fremlægges over for udenlandske forhandlingspartnere i en koordineret form, hvor balancen mellem forskellige, ikke nødvendigvis altid sammenfaldende interesser på forhånd er fundet i et samarbejde på indenlandsk plan. For at løse denne opgave kræves ikke blot et nært samarbejde mellem udenrigsministeriet, de øvrige grene af statsstyrelsen og andre organer og institutioner. Der kræves også en konstant koordination på alle niveauer inden for selve udenrigsministeriet. Selv et mindre udenrigspolitisk skridt vil ofte berøre flere afdelingers sagsområder. Om en sådan koordination lykkes, afhænger af mange forhold; men meget væsentligt er, om ministeriets organisation er tilrettelagt også med dette formål for øje.

Den løsning, som dette lovforslag er udtryk for, har den fordel, at den bygger videre på det princip, efter hvilket det danske udenrigsministerium hidtil har været organiseret, nemlig en opdeling i afdelinger efter funktionelle retningslinier, samtidig med at organisationen ved sin opbygning som en enhed fremmer præsentationen af enheds-synspunkter.

Det er mig en glæde på udenrigsøkonomi-

[Udenrigsministeren.]

ministerens og på egne vegne at kunne konstatere, at erfaringerne, siden nyordningen trådte i kraft, har vist, at ministeriet fungerer efter hensigten.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, som ledsager lovforslaget, tillader jeg mig at anbefale forslaget til folketingets velvillige behandling.

Endvidere vil jeg gerne for folketinget fremsætte *forslag til lov om særlige sikkerhedspolitiske initiativer*.

Som bekendt fremsatte hr. K. Helveg Petersen og en række andre medlemmer af tinget den 15. marts 1972 et forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et fond til finansiering af særlige sikkerhedspolitiske initiativer. Af forslaget og bemærkningerne til dette fremgik, at fondets højest prioriterede opgave i de første år skulle være at finansiere oprettelsen og driften af et internationalt råd for forskning af og oplysning om konflikter i overensstemmelse med et tidligere af hr. K. Helveg Petersen i samarbejde med dr. D. W. Bowett, Queen's College, Cambridge, udarbejdet forslag om et sådant råd. I bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning havde dernæst spørgsmålet om en opfølgning af den i midten af 1970 afgivne beretning vedrørende problemer omkring dansk sikkerhedspolitik fra det af den tidligere regering nedsatte sagkyndige udvalg, der i almindelig omtale kaldes Seidenfaden-udvalget efter dets formand, daværende ambassadør Gunnar Seidenfaden, en fremtrædende plads.

Folketingets første behandling af forslaget til folketingsbeslutning fandt sted den 4. maj 1972 og endte med, at sagen blev henvist til udvalgsbehandling. Da besvarelsen af en række af udvalget stillede spørgsmål ikke kunne tilendebringes inden udgangen af folketingsåret, blev det genfremsat i uændret skikkelse i det følgende folketingsår. Forslaget kom til 1. behandling den 15. november 1972 og henvistes til udenrigsudvalget.

Under tingets behandling af forslaget i maj og november 1972 gav jeg udtryk for, at regeringen helt og fuldt kunne tilslutte sig forslagets sigte og havde sympati og forståelse for dets mere konkret udformede mål. Endvidere, at regeringen, om end den

stod noget tøvende over for en række enkeltheder i forbindelse med det nævnte internationale råd, gerne ud fra sin principielt positive indstilling så et resultat af udenrigsudvalgets arbejde, også således at det ville blive muligt for udenrigsministeriet at følge Seidenfaden-udvalgets arbejde op.

På linje hermed gav jeg i et samråd med udenrigsudvalget udtryk for, at regeringen — som det hedder i udenrigsudvalgets beretning af 21. september 1973 om sagen — var positivt indstillet over for tanken om, at der skabes mulighed for og stilles midler til rådighed for dels at støtte særlige sikkerhedspolitiske initiativer, herunder også danske, dels — som et første led — at foretage en undersøgelse af mulighederne for at etablere det foreslåede internationale råd for forskning af og information om konflikter, og at regeringen ville være rede til i denne folketingssamling at fremsætte et lovforslag i overensstemmelse hermed, såfremt udvalgets flertal delte disse synspunkter, hvilket viste sig at være tilfældet.

I overensstemmelse hermed fastslås det i det foreliggende lovforslag for det første, at udenrigsministeren vil iværksætte en undersøgelse af mulighederne for at oprette et internationalt råd for forskning af og oplysning om konflikter på basis af det forslag om et sådant råd, som er blevet udarbejdet af hr. K. Helveg Petersen, medens han var minister for nedrustningsspørgsmål, i samarbejde med dr. D. W. Bowett, Queen's College, Cambridge. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, forudses undersøgelsen at rette sig mod mulighederne for at nedsætte et sådant råd samt at tilvejebringe et indtryk af, hvorledes en institution af denne karakter vil blive modtaget rundt omkring i verden, og af udsigterne til, at institutionen vil kunne påregnes tilført de fornødne finansielle midler til sin virksomhed.

Denne undersøgelse påregnes hovedsagelig gennemført ved anvendelse af udenrigstjenestens normale apparat, altså ad sædvanlige bilaterale diplomatiske kanaler, idet regeringen agter at søge fremkaldt en reaktion på forslaget fra det internationale samfund for at søge belyst regeringernes indstilling til tanken, herunder også spørgsmålet om, hvorvidt allerede eksisterende organer eller institutioner kunne tænkes at